

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Man gik derpå til:

Første behandling af forslag til lov om udskrivning af indkomst- og formueskatten til staten for skatteåret 1954—55.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2093; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3786).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de 4 følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om udskrivning af en værneskat for skatteåret 1954—55.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2115; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3786).

Første behandling af forslag til lov om en tillægsindkomstskat for skatteåret 1954—55.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2091; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3786).

Første behandling af forslag til lov om børnetilskud

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2137; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3786).

og

Første behandling af forslag til lov om midlertidig ændring i loven om den fælleskommunale udligningsfond (vedrørende udskrivningen af fælleskommunal indkomstskat for skatteåret 1954—55).

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2185; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3858).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Hans Knudsen: Af de 5 lovforslag, der her foreligger til behandling, er det ene forslag en udgiftslov, nemlig forslag til lov om børnetilskud, medens de fire andre lovforslag,

udskrivningslovforslaget, forslag til lov om værneskat, forslag til lov om tillægsindkomstskat og endelig forslaget om ændring i loven om den fælleskommunale udligningsfond, alle er lovforslag, hvorefter den direkte skat til staten for det kommende finansår udskrives. Ved fremsættelsen af disse tillige med de i går behandlede afgiftslovforslag fremhævede finansministeren, at heller ikke disse skattelovforslag afveg væsentligt fra de tilsvarende love for indeværende skatteår; men efter de foretagne beregninger vil skatte- og afgiftslovenes samlede provenu dog andrage 4 130 mill. kr. mod 3 950 mill. kr. for indeværende skatteår, altså en stigning på 180 mill. kr. Denne stigning er baseret dels på beregnede stigninger i den skattepligtige indkomst, dels, for afgiftslovenes vedkommende, på et noget større forbrug af visse beskattede varegrupper. Stigningen skulle også i henhold til finansministerens beregninger være tilstrækkelig til at dække de stigninger i statens samlede udgifter, som må påregnes i det kommende år, og endda levne et mindre overskud på budgettet.

I de her fremsatte skattelovforslag er der to problemer, som for skatteydernes vedkommende må være de afgørende. For det første skatternes samlede størrelse og for det andet — og det er mindst lige så betydningsfuldt for skatteyderne — skatternes rimelige fordeling de enkelte indkomstgrupper imellem.

Med hensyn til det første problem, skatternes samlede størrelse, har det i de senere år været nødvendigt at tage også andre hensyn end blot det primære at skaffe dækning for statskassens udgifter. Af hensyn til den nødvendige balance i vor valutaomsætning har der gennem nogle år været foretaget en vis overbudgettering. Selvom denne overbudgettering i hvert fald for indeværende år ikke fremgår direkte af finansloven, har den dog alligevel vist sig at være tilstede, idet skattelovene og afgiftslovene har indbragt et endog betydeligt større provenu end det, der var beregnet.

[Hans Knudsen.]

Således som det også fremgik af den økonomiske debat, der blev ført her i tinget i går, er vore øjeblikkelige valutaforhold vel så gunstige, at denne overbudgettering fortsat i hvert fald ikke er af samme nødvendighed, selvom finansministeren så absolut har ret i, at vor valutareserve er yderst beskednen i forhold til vor udenrigshandel. Men der er også, som fremhævet af finansministeren, andre årsager til, at det kan være betænkeligt i for stor udstrækning at formindske overskuddet, og her peges der først og fremmest på statens betydelige udbetalinger udover selve drifts- og anlægsbudgettet, først og fremmest vel nok udbetalingerne i forbindelse med boligstøttelovgivningen. Disse udbetalinger kan ganske vist dækkes gennem salg af statsobligationer, men jeg forstod også af den debat, der i går blev ført, at det ikke alene er indenfor mit parti, at man er betænkelig ved i hvert fald at forcere dette salg.

Jeg må derfor være af den opfattelse, at det vil være betænkeligt at forringe det overskud, det beskedne overskud på statsbudgettet, som disse skattelove i den forelagte form vil medføre. For det sidst afsluttede år var overskuddet 300 mill. kr., i indværende år vil overskuddet formentlig blive 180 mill. kr. — dette år er nu så nær ved afslutningen, at man nogenlunde kan skønne derover — og de nu fremsatte forslag skulle nedsætte overskuddet for det kommende år til 80 mill. kr. Jeg vil gerne sige, at mit parti og jeg er enige med finansministeren i, at der også for det kommende år må budgetteres med en vis forsigtighed, således som disse lovforslag giver udtryk for, også af den grund, at det gerne skulle blive muligt for os at fortsætte med yderligere lempelser i importen.

Jeg skal iøvrigt ikke opholde mig længe ved de problemer, der står i forbindelse med spørgsmålet om det samlede skatteprovenu; de blev så udførligt diskuteret i går såvel under forhandlingen om den økonomiske årsoversigt som ved behandlingen af afgiftslovene. Derimod vil jeg meget gerne gøre nogle bemærkninger om det problem, som ud fra skatteydernes interesser er af mindst samme betydning og samme aktualitet, nemlig spørgsmålet den samlede skattebyrdes rimelige og retfærdige fordeling de

enkelte skatteydere og grupper af skatteydere imellem. Jeg har tidligere ved behandlingen af skattelovforslag her i tinget påvist — og jeg har også gjort det med beregninger taget fra skattekommissionens betænkning — at de senere års skattestigninger har haft en væsentlig slagside, og det har været til ugunst for de små og mellemstore indkomstgrupper.

Rigsdagen har i nogen grad afbødet denne virkning af skattestigningen for de mindste indkomster, fortrinsvis ved at lempe skalarerne for disse, og det har simpelthen også været en nødvendighed at gøre dette. Men noget tilsvarende er jo ikke sket for mellemindkomsterne, og resultatet er blevet, at den skattebyrde i dette land, som hviler på indkomsterne, er vokset langt, langt mere for mellemindkomsterne end for de virkelige store indkomster.

Jeg vil gerne sige dette så stærkt, som jeg kan, fordi jeg også vil fremhæve, at det ikke blot er en påstand, der fremsættes, men at det virkelig fremgår af den statistik, af de tal, af de beregninger, man har over skatternes stigning for de forskellige indkomstgrupper her i landet. Det er påvist først og fremmest gennem skattekommissionens beregning for fire år siden, og forholdene er ikke blevet bedre siden.

Det er denne skæve udvikling af skattefordelingen, som gør en virkelig gennemgribende skattereform, en reform, der ændrer skattefordelingen afgørende, til en påtrængende nødvendighed. Jeg er enig med finansministeren i, at de lovforslag, der her foreligger, og som skal gennemføres inden 1. april, naturligvis ikke kan indeholde de reformer og den omlægning af skattebyrden, som trænger sig på, men jeg noterer med tilfredshed den højtærede finansministers meddelelse om, at de skattereformforslag, som kan ophæve den store ulighed i skatternes fordeling, kan ventes fremsat allerede i næste måned. Det skal ikke skjules, at det for mig har været en skuffelse, at den foregående regering var mere end 2 år om at finde frem til en skattereform, som viste sig alligevel ikke at indeholde blot så meget som en antydning af, at man ville ændre skattefordelingen de forskellige indkomstgrupper imellem, men kan vi ikke ved de her fremsatte forslag ændre den ulige skattefordeling, så bør vi i hvert fald tilstræbe, at

[Hans Knudsen.]

denne ulighed ikke forøges for det kommende skatteår. Vi må være klar over, at for hvert år, hvor befolkningens indkomster forøges i takt med stigningen af prisniveau og leveomkostninger, vokser uligheden i skattefordelingen, fordi en skatteskala nu engang bør svare både til prisniveau og leveomkostninger.

Det fremgår da også af forslaget til udskrivningslov, at finansministeren her stiller forslag om visse ændringer, som ikke berører det samlede provenu, men som alligevel giver lettelse for de små og for de mellemste indkomstgrupper. Dette forslag indeholder den ændring i forhold til den gældende lov for i år, at man forhøjer mindstebeløbet, hvoraf der berægnes skat, fra 2 000 kr. til 2 400 kr. Det vil i praksis betyde, at et ægtepar uden børn skal have en samlet indtægt på ca. 4 000 kr. mod i år ca. 3 600 kr., før skattepligt til staten indtræder. En sådan forhøjelse af bundgrænsen har vi jo heller ikke været ukendt med i de foregående år, og jeg betragter det forslag, der foreligger i år, ret og slet som en nødvendig ajourføring overfor disse småindkomster. Der er jo overhovedet ikke skatteevne i så lave indkomstgrupper. Men det betyder for statsskattens vedkommende, at ca. 80 000 skatteydere vil blive fritaget for statsskat i det kommende år.

Det er måske værd at tilføje her, ikke mindst på baggrund af mange mærkelige avispåstande i de senere dage om, at der vil blive færre og færre skatteydere, at de mange tusinde, der nu fritages, ikke alle er skatteydere, som hidtil har betalt statsskat, men en meget stor part af dem er folk, som også hidtil har været fritaget, men som efterhånden ved de små stigninger, de har haft i indkomsterne, nu når op over de hidtil gældende bundgrænser, og derfor er det ganske givet helt nødvendigt, at disse bundgrænser løftes også i år. Al den tale, der føres, ikke mindst i visse dele af pressen, om, at der bliver færre og færre om at betale skatter, har i virkeligheden ikke noget med kendsgerninger at gøre. Antallet af skatteydere er gennem årene steget langt, langt mere, end selve befolkningstilvæksten skulle medføre.

Jeg nærer derfor det håb, at et sådant lille praktisk stykke reformforslag, som den

højtærede finansminister her møder med, også vil få den tilslutning her i salen, som det fortjener. Det er efter min opfattelse helt urimeligt at opretholde beskatning af indkomster, der er så små, at de knap nok levner de pågældende muligheden for at klare selv det mest skræbete familiebudget. De skatteydere, der fritages for statsskat ved, at grænsen løftes de 400 kr., ville komme til at betale mellem 20 og 37 kr. i årlig statsskat. Det er jo også så små beløb, at en forholdsvis stor del af dem vil medgå til administration af skatteligningen og skatteopkrævningen.

Samtidig med at forslaget til udskrivningslov forhøjer bundgrænsen, er der foretaget en mindre lempelse af de små og de mellemste indkomsters beskatning. Jeg forstår, at formålet hermed åbenbart er at afbøde den virkning af progressionen, som skalaen ellers indeholder for disse indkomster, og som vort nuværende skattesystem naturligt medfører. Udligningen for de lempelser, der her gives, sker ved en mindre stramning af beskatningen af de store indkomster. Såvidt jeg kan se, er denne stramning størst ved bruttoindkomster omkring de 80 000 kr. Jeg har prøvet at undersøge forholdene for en sådan skatteydere vedkommende, og jeg har som eksempel taget en skatteyder i en købstad med en ligningsprocent på omkring 10. En sådan skatteyder med en bruttoindkomst på 82 000 kr. vil i samlede skatter til stat, kommune og udligningsfond i år skulle udrede 32 000 kr., men efter det forslag, der her foreligger, vil han komme til at betale en samlet skat på 33 000 kr.; det er altså en samlet forhøjelse på 1 000 kr., men skatten vil alligevel levne en mand med en sådan indkomst meget nær ved 50 000 kr. til ham selv. Jeg vil mene, at en sådan skatteyder ikke er forholdsvis nær så hårdt beskattet som de mellemste indkomster, og jeg finder det helt ud naturligt, at han med disse 1 000 kr. bidrager til at lette den stigende beskatning for de hårdest ramte, som ellers automatisk vil følge efter indkomststigningerne.

I det fremsatte forslag til ny værneskatte- lov har man fulgt de samme retningslinier. Her er bundgrænsen i forslaget løftet fra 8 000 kr. op til 10 000 kr., og der foreslås en lettelse også for mellemindtægter på noget over disse 10 000 kr. Også dette for-

[Hans Knudsen.]

slag betragter jeg som en ajourføring af den værneskattelov, vi i 1950 gennemførte. Forslaget her betyder jo ikke, at det bliver færre skatteydere, der kommer til at betale værnescat, end tilfældet var ved lovens gennemførelse i 1950. I 1950 havde vi 183 000 skatteydere, der betalte værnescat. Efter forhøjelsen af bundgrænsen fra 8 000 kr. til 10 000 kr. vil der stadigvæk være ca. 200 000 skatteydere, der kommer til at betale værnescat, med andre ord: antallet af skatteydere er alligevel steget i forhold til 1950. Også i denne lov foretages der en mindre stramning for de største indkomster, for at provenuet kan blive tilnærmelsesvis det samme. Den tidligere nævnte skatteyder med de 82 000 kr. i bruttoindkomst vil få en forhøjelse af værnescatten med 110 kr. om året; men disse 110 kr. er medregnet i den før nævnte samlede skatteforhøjelse på 1 000 kr., en sådan skatteyder vil få. Jeg håber i hvert fald, at den håndsrækning, som den højtærede finansminister her kommer med til de hårdt ramte mellemindkomster, også vil få den nødvendige tilslutning ved behandlingen her i salen.

Jeg har bemærket, at der i forslaget til udskrivningsloven ikke er rørt ved bundgrænsen for formueskatten. For nogle år siden blev denne bundgrænse forhøjet fra 10 000 til 20 000 kr. Der har jo under tidligere forhandlinger her i salen været nogenlunde enstemmig tilslutning til, at man forhøjede denne bundgrænse for formuebeskatningen. Jeg skal ikke insistere på, at en sådan forhøjelse foretages på nuværende tidspunkt, men måske ville finansministeren alligevel være lydhør, hvis der i udvalget kunne samles enighed om, at der allerede på nuværende tidspunkt skulle gennemføres blot en beskeden forhøjelse af bundgrænsen for at lette administrationen med opkrævningen af de allerlaveste formueskatter. Men det er et detailspørgsmål, som vi muligvis kan forhandle nærmere om, når vi kommer til udvalgsarbejdet.

Omtrent de samme ændringer, som jeg her har omtalt, findes i forslaget om den fælleskommunale udligningsskat. I dette forslag forhøjes bundgrænsen for beskatningen fra 3 600 til 4 000 kr. for forsørgere. Disse beløb er noget større end beløbene i udskrivningsloven, men det hænger jo sammen med, at

man ikke her regner med de samme forsørgerfradrag, som man regner med i udskrivningsloven. Det reelle er, at bundgrænsen praktisk talt bliver ens ved statskatten og ved den fælleskommunale skat. Denne forhøjelse af bundgrænsen er mindst lige så nødvendig. Det drejer sig her om skatteydere, som ellers ville komme til at betale fra 10 kr. til 30 kr. i fælleskommunal skat, og det bliver et samlet antal skatteydere på 140 000, der bliver fritaget for at betale disse skatter fra 10 kr. til 30 kr. Også her vil jeg understrege, at der reelt ikke er tale om en virkelig nedsettelse af antallet af skatteydere; det drejer sig også her om en ajourføring, hvorefter det samlede antal skatteydere i hvert fald vil være større, end antallet var før krigen, også når hensyn tages til befolkningstilvæksten.

Jeg vil om disse tre skattelove — den fjerde, tillægsindkomstsatteloven, er jo praktisk talt uforandret — sige, at jeg vil lægge megen vægt på, om de foreslåede lettelser for de små og mellemste indkomster kan gennemføres. Jeg beklager stærkt den forhåndsmodstand, som i visse dele af pressen er rejst imod finansministerens forslag netop på disse områder, ja, der er endda blade, som står oppositionspartierne meget nær, der ikke har undset sig for at betegne disse forslag som forsøg på stemmekøb. Der var, såvidt jeg erindrer, ingen af disse blade, der brugte den slags udtryk, da den forrige regering stillede forslag om at lette formueejere med formuer op til 1/2 mill. kr. med ialt 40 mill. kr.

Endelig skal jeg på mit partis vegne også give tilslutning til forslaget om børnetilskud. Disse børnetilskud blev forøget i fjor. Forhøjelsen skete ganske vist ikke helt efter de retningslinier, som vi fra socialdemokratiet havde ønsket, idet vi gerne havde set, at der ved revisionen i fjor var sket en delvis udligning i hvert fald af forskellen mellem de tre landområder, men vi er indforstået med, at hele dette problem nu står foran en mere dybtgående behandling i sammenhæng med den forestående skattereform, og jeg finder det derfor også naturligt, at den højtærede finansminister ikke i år har fremsat forslag om ændringer på disse områder.

Jeg skal derfor til slut på mit partis vegne give tilslutning til samtlige fem lovforslag, idet jeg udtaler, at vi skal være rede til en

[Hans Knudsen.]

velvillig og hurtig behandling i det udvalg, som jeg regner med må nedsættes efter forhandlingerne i dag.

Edvard Sørensen: Efter den debat, der var her i tinget i går, skal jeg ikke gøre mange bemærkninger til de fremsatte forslag.

Finansministerens bedømmelse ved fremsættelsen af skatteforslagene af den finansielle situation var jo ret lys, og nu hørte vi også den ærede ordfører for socialdemokratiet sige, at nødvendigheden af overbudgettering var ikke i den grad tilstede nu som tidligere. Jeg må forstå det sådan, at man fra regeringens side egentlig mener, den tid er forbi, da overbudgettering er nødvendig. Men selvom ministerens bedømmelse var ret lys, er der for mig, med mange års erfaring på dette område, ingen tvivl om, at den virkelige situation er endnu gunstigere. Vi vil gå ud af det finansår, vi er inde i, med et betydeligt overskud, et overskud, der, selvom vi ikke ønsker den finansielle balance forrykket — hvad vi for vort vedkommende ikke ønsker — vil kunne danne grundlag for en vis nedsættelse af udskrivningen for det kommende finansår. For det kommende finansår anslås indtægterne til 4 130 mill. kr. eller ca. 200 mill. kr. mere end i indeværende finansår. Da jeg lige så vel, forsåvidt angår bedømmelsen af det kommende finansår, føler mig sikker på, at det er en vurdering i underkanten, styrker det troen på, at hvis man gennemfører forslagene i den forelagte form, vil dette give regeringen muligheder for at øge udgifterne i stedet for at forsøge nedsættelse af udgifterne, bl. a. ved ophævelse af rabatordningerne og ved mange andre ting.

Vi må gøre os klart, at en fortsat udskrivning af skatter i den højde, vi kender nu, vil modvirke investering og opsparing og dermed produktionsforøgelse, og når vi kender den nuværende regerings ubændige lyst til at forøge udgifterne på adskillige områder, kan der meget vel være grund til for oppositionen at holde noget igen. Dertil kommer tendensen til at udskrive skatterne på en stadig snævrere og snævrere kreds af befolkningen, et forhold, som jeg senere skal vende tilbage til.

Finansministeren advarer stærkt imod at forringe det budgetterede overskud og peger

i den forbindelse på, at enhver formindskelse af overskuddet vil betyde en tilsvarende forøgelse af behovet for salg af statspapirer. Her er vi vel ved noget af kærnen i regeringens politik. Man ønsker så stort et overskud på finansloven som muligt — og jeg skal ikke bestride, at det er af de grunde, finansministeren nævnte: usikkerhed i verdenskonjunkturerne og hensynet til vor valutareserve — men et betydeligt overskud i statskassen kan let friste den nuværende regering til yderligt øgede udgifter; vi ser et tydeligt bevis derpå i det væld af nye udgiftslove, regeringen i de senere dage har forelagt tinget.

Tilsyneladende har der også en overgang været holdt noget tilbage med salg af statspapirer. Vi ved, at regeringen ønsker renten nedsat, og det ønsker vi også, når betalingsbalancen, valutareserverne og en øget produktion svarer dertil. Men vi ønsker det ikke på et tidspunkt, hvor det kan indvirke forstyrrende og på en uheldig måde på disse forhold.

Den politik, regeringen tilsyneladende er inde på, *kan føre til øget inflation, kan føre til et nyt kapløb mellem priser og lønninger, og resultatet af dette kan blive nye restriktioner og nye indgreb.* En sådan politik ønsker vi ikke at støtte og ønsker derfor ikke den tilsyneladende tilbageholdenhed i salg af statspapirer, som der er eller i alt fald har været en tendens til, så længe vi fører den boligstøttepolitik, der er gældende i dag.

Ser man på de enkelte forslag, er der en bestemt linie deri: man forsøger at fritage en betydelig part af skatteyderne for overhovedet at betale skat — det gælder såvel udskrivningsloven som forslagene om værneskat og fælleskommunal udligningsfond — og at lade den resterende del af skatteyderne, foruden deres nuværende part af skatterne, også betale for dem, der nu fritages.

Vi er efter disse forslag så småt på vej imod, at der bliver et flertal i befolkningen, som fritages for direkte skatter til staten, men som kan rejse det ene krav efter det andet uden selv at skulle yde ofre. Er der ret mange, der tror, det er en sund udvikling? Mon ikke det for samfundets sunde udviklings skyld var klogt at følge princippet i Neergaards udskrivningslov af 1922: at alle skal betale skat efter evne, den fattige lidt, den rige meget. Det princip, som rege-

[Edvard Sørensen.]

ringen her ønsker indført, vil undergrave en sund og nyttig linie i folkestyret, nemlig at med ret følger pligt. Pligten forflygtiges; retten og kravet fra store befolkningsgrupper er, hvad der bliver tilbage. Nu sagde den ærede ordfører for socialdemokratiet ganske vist, at der reelt ikke er blevet færre skatteydere. Ja, men hvad er det, udviklingen viser? Den viser, at der har været stigende udgifter på alle områder, og dermed er jo også fulgt de stigende skatter. Vil det så være naturligt, at man ikke stadig lader befolkningen efter evne tage del i denne stigning, i stedet for at fritage et betydeligt udsnit af befolkningen for overhovedet at blive berørt af den? Dertil kommer, at det, da vi står overfor behandlingen af en skattereform, ville virke urimeligt på nuværende tidspunkt at forandre det skattefrie beløb; det må bedømmes under en større synsvinkel og i forbindelse med andre skattespørgsmål. Finansministeren må derfor ikke påregne mit partis støtte til disse ændringer.

Hvad angår værneskatten, var baggrunden for den i sin tid det militære byggeprogram, der var en følge af tiltrædelsen af Atlantpagten, og derfor kan finansministeren påregne vor støtte til en sådan særlovgivning, så længe dette byggeprogram ikke er færdigt. Men når det er færdigt, ønsker vi ikke længere at bevare en særlovgivning på dette område.

Hvad tillægsindkomstskatten angår, ville tiden vel egentlig også være inde til at drøfte afskaffelsen af en sådan særbeskatning, en beskatning, der er givet i en økonomisk vanskelig situation, og skal den fortsættes, bør den i alt fald føres tilbage til det oprindelige, nemlig at provenuet afskrives på reguleringskonten.

Der er også andre spørgsmål, vi kunne ønske at se på i et udvalg, men jeg skal her ved første behandling — også af hensyn til forretningsordenen, som jeg ved formanden gerne vil have overholdt — afholde mig fra at gå i enkeltheder.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne tilsige en saglig udvalgsbehandling af lovforslagene.

Poul Møller: Det er noget af en aparte situation, der foreligger for os her i år ved behandlingen af finansministerens skattefor-

slag om den direkte beskatning. Under forhandlingen i fjor stillede — som det også blev oplyst i går — socialdemokratiet forslag om meget betydelige skattelettelser for den direkte beskatning. Det gik til valg på disse skattelettelser på den direkte beskatning på udskrivningsloven; det fik et godt valg på forslaget om skattenedsættelse på den direkte beskatning på udskrivningsloven, så godt et valg, at det endog her i tinget var ganske ustyrligt efter at danne regering og stillede mistillidsvotum til den da siddende regering.

Nu er socialdemokratiet altså i år landets regering, og udskrivningsloven om den direkte beskatning er atter til behandling i dette høje ting, men hvor er skattelettelsesforslagene fra i fjor? Hvor er de nedsættelser på 40 mill. kr., som den nuværende højtærede udenrigsminister, det ærede medlem hr. H. C. Hansen, forelagde for os i fjor? Borte, borte med de stemmer, der faldt i fjor. Ja, man har lov til at sige med St. St. Blicher: Ak, hvor forandret! når man ser denne udvikling fra opposition til regering.

Såfremt der var sket væsentlige økonomiske ændringer fra i fjor — fra marts 1953 til marts 1954 — kunne der måske være grund til, at socialdemokratiet trak sig tilbage fra de fremskudte positioner fra i fjor, men dette er aldeles ikke tilfældet. Der er jo ikke foregået nogen økonomisk forværring for vort land, siden vi havde valgkampagne, eller siden vi drøftede de direkte skatter her i dette høje ting i marts i fjor. Man har måske snarere lov til at sige, at det modsatte har været tilfældet. Det fremgår af regeringens egen årsoversigt, at samfundsøkonomien er blevet bedre i det forløbne år; det fremgår ligeledes af regeringens årsoversigt, at statens finanser er i en forsvarlig stand.

Medens socialdemokratiet i fjor stillede forslag om skattelettelser på et tidspunkt, hvor man kun måtte regne med balance på statens budget, lader det i år forslaget ligge trods indeværende års overskud på 180 mill. kr. og til trods for, at det selv budgetterer med et overskud på 80 mill. kr. for det kommende år. Den højtærede finansminister, der i går havde lejlighed til at forsøge på at fratage andre ansvarsfølelse, vil måske kalde den karruselturn, som socialdemokratiet har foretaget her fra i fjor til i år, for ansvarsfølelse overfor samfundet

[Poul Møller.]

og vælgerne. Vi har i hvert fald vanskeligt ved at se, hvilken ansvarsfølelse denne politik indenfor eet år er udtryk for.

Vi har ret til at sige, at den statsfinansielle situation i et og alt stiller sig særdeles tilfredsstillende og vel bedre i år end i fjor. Skatterne har ikke svigtet, og ifølge årsoversigten er der ingen grund til at formode, at der skulle indtræffe en økonomisk forværring i det kommende år, som skulle føre til noget sådant. Skatterne har tværtimod i år givet mere end budgetteret. Indtægterne er på ny steget i 1953 og vil derfor af sig selv afkaste højere skatter i det kommende finansår.

Det er på denne baggrund, disse skatteforhandlinger må føres.

I årsoversigten regner regeringen med, at de direkte skatter, som vi her har til behandling, vil stige fra 1 440 mill. kr. til 1 550 mill. kr., altså med 110 mill. kr., medens der kun regnes med 75 mill. kr.s vækst på forbrugsafgifterne. Jeg vover at påstå, at disse tal ligger i underkanten. Ser man på de senere års skattestigninger, vil man se, at skatterne i 1950—51 udgjorde 2 695 mill. kr. til staten og udligningsfonden, i 1951—52 3 125 mill. kr., i 1952—53 3 460 mill. kr. og i indeværende år 3 810 mill. kr. For det kommende år har man regnet med 3 995 mill. kr., altså en stigning på 185 mill. kr. imod indeværende års stigning på 350 mill. kr. og forrige års stigning på 335 mill. kr.

Den højtærede finansminister vil formentlig begrunde denne forsigtige vurdering, dette pessimistiske skøn, med, at de prístalsregulerede lønninger ikke er steget i samme omfang i 1953 som i 1952 og 1951, men heroverfor står så til gengæld den højere beskæftigelse i 1953 og den samlede øgede økonomiske aktivitet, som har givet sig udslag eller vil give sig udslag i højere indkomster.

Det må i denne forbindelse heller ikke glemmes, at den progressive beskatning med den stærkt stigende progression medfører, at staten særdeles vel kan opnå en større indtægtsforøgelse, selvom skatterborgernes indtægter stiger i mindre grad end i året forinden. Sålænge indtægtsstigninger overhovedet finder sted, vil statens skatteind-

tægt som følge af progressionen stige kraftigere end indtægtsstigningen.

Konklusionen heraf er, at mit parti betragter det som givet, at statens indtægter vil stige med mere end de budgetterede 185 mill. kr.

Nu kan man naturligvis drøfte, om det er rigtigt, at denne stigning skal bruges til en kraftig overbalancering, eller om den skal bruges til skattelettelse. Der er nogle, der vil hævde, at den skal bruges til en overbalancering, men socialdemokratiet kan ikke hævde det. Socialdemokratiet er det eneste parti i denn sal, der ikke kan hævde det. I fjor erklærede partiets ordfører, den nuværende højtærede udenrigsminister hr. H. C. Hansen, gentagne gange, at hans parti ikke ville medvirke til nogen form for overbalancering, og det går jeg ud fra at han og hans partifæller står ved.

Vi er derfor overbevist om, at ethvert budgetoverskud, der gives til regeringen, vil blive anvendt til nye udgifter. Vi har allerede fået en forsmag derpå i denne samling. Ærede medlemmer kan blot se det på de papirbunker, der hober sig op på deres pladser. Det er nye lovforslag, disse papirbunker, og mange af disse nye lovforslag vil koste penge; og så har vi jo endnu ikke set de rigtig store reformforslag, de, der batter noget, der virkelig koster noget, og som skal gennemføres og føre til „velfærdsstaten“ her i landet. Vi er overbevist om, at hvis „vejen til socialdemokratiets fremskridt“ skal banes, vil velfærdsstaten stige som en Fugl Fønix op over os alle, men så vil vejen hertil være brolagt med stigende skatter og stigende udgifter.

Det konservative folkeparti mener derfor ikke at kunne give den højtærede finansminister et så stort overskud, som han ønsker; vi mener, han skal være mere beskedten med hensyn til millionerne. Vi mener tværtimod, at både den statsfinansielle og den samfundsøkonomiske stilling tillader visse skattelettelser.

Nu vil det stride imod kendsgemningerne at hævde, at den højtærede finansminister slet ikke har haft blikket åbent for skattelettelser i de forslag, han har fremsat her. Hans forslag rummer jo lettelser, i hvert fald for nogle, men til gengæld lader han andre betale disse lettelser, til gengæld er

[Poul Møller.]

der betydelige forhøjelser for andre grupper af befolkningen. I sine bestræbelser for at ajourføre skattesatserne på de små indkomster gør han det ringere for mellemindkomsterne, som ustandselig har måttet holde for med værneskat og tillægsindkomstskat, som aldrig har fået lettelser, når andre fik det, og som nu skal have forhøjelse, når andre lettes. Det er de samme persongrupper, som sidste år måtte se børnetilskuddet gå al kødets gang, de samme persongrupper, som fik tillægsindkomstskat og værneskat, de samme persongrupper, som aldrig har fået skattelettelse, og som nu skal have forhøjelse, for at andre kan få skattelettelse, og det er samtidig de persongrupper, som ligger over den hellige sygekassegrænse i vort samfund, som ikke kan få hjælp og ikke kan få den glæde af de sociale ordninger, de andre kan få.

Denne skattepolitik, som sætter borger op mod borger, er måske i overensstemmelse med den højtærede finansministers ansvarfølelse. Den er allenfalds i bedste overensstemmelse med socialdemokratiets program, hvor indkomstudjævningen er et mål i sig selv. Det eneste formål, jeg kan se med de ændringer, der her er foreslået, er at fortsætte indkomstudjævningen, og det må derfor ikke forbavse den høje regering, at de partier, der ikke mener, at indkomstudjævning i sig selv er et mål, ikke kan medvirke til gennemførelse af disse ændringer.

Forslagene står iøvrigt i skærende disharmoni til finansministerens egne udtalelser i aftes i Handels- og Kontoristforeningen, hvor han ifølge „Børsen“s referat udtalte — jeg beder om tilladelse til et ganske kort citat —:

„I øjeblikket hemmer beskatningen mange i deres lyst til at tjene mere.“

Thi i samme stund, som den højtærede finansminister kritiserer beskatningen på dette punkt: at den hemmer mange i deres lyst til at tjene mere, fremlægger han og behandler vi her et forslag, som forhøjer marginalskatten, som den er kaldt, altså den procent, der skal betales af den sidst tjente krone, for en række indkomster. For en forsørger i København uden børn, med en indtægt mellem 19 000 kr. og 20 000 kr., bliver skatten af den sidst tjente krone uden

kommuneskat 55½ pct., 55½ øre for hver tjent krone, med kommuneskat i København 68 pct. For en indtægt mellem 20 000 og 22 000 kr. stiger marginalbeskatningen til 61 pct. til staten og udligningsfonden og til 78 pct. inkl. kommuneskat.

Jeg ved ikke, om disse marginaler forskrækker ministeren; men de fremmer i hvert fald ikke lysten til at tjene mere.

For de jævne indkomster betyder ministerens forslag kraftigere og pludseligere stigninger end dem, vi har efter den nuværende skala. En selvangivet forsøgerindkomst i hovedstaden på 6 000 kr. skal aflevere 281 kr. til stat og udligningsfond; stiger indkomsten til 8 000 kr., skal der afgives 660 kr., og helt tosset bliver det mellem 10 000 kr. og 18 000 kr. — og det er ikke længere velhavere i vort land, der ligger på den indtægt. Stiger indkomsten fra 10 000 kr. til 12 000 kr., stiger skatten med 750 kr., stiger den fra 12 000 kr. til 14 000 kr., stiger skatten med 800 kr., stiger den fra 14 000 kr. til 16 000 kr., stiger skatten med 878 kr., og stiger den fra 16 000 kr. til 18 000 kr., stiger skatten med 1 085 kr.

Dette fremmer langt fra mellemstandens lyst til opsparing og til forøget arbejdsindkomst, og da det er disse to faktorer, vi samfundsmæssigt har brug for, strider det imod vort partis ansvarfølelse at gå med til den højtærede finansministers forhøjelser.

Den højtærede finansminister vil ajourføre den nedre skattegrænse i alle skatteforslag. Såvidt jeg kan skønne, er det netop denne grænse, der er den eneste i vor skatte-lovgivning, der er ajourført fra år til år. Denne nedre skattegrænse var, når hensyn tages til forsørgerfradraget, før krigen 2 100 kr., i 1949—50 2 000 kr., og den er i dag 3 800 kr. Ser man på skatteskalaens allerværeste indkomster, vil man, når statskat og udligningsskat lægges sammen, se, at en selvangivet indkomst på 4 000 kr. før krigen betalte 112 kr., i 1949—50 113 kr., men nu kun 42 kr. Det er altså netop på disse områder, hvor den højtærede minister vil ajourføre, at der har fundet en ajourføring sted. Ajourføringssynspunktet er jo iøvrigt langt fra gennemført for andre indkomstrin. Derved er mellemstandens levestandard stærkt forringet, og derfor er der grund for ministeren til under udvalgsbehandlingen

[Poul Møller.]

at være med til at ajourføre mellemstandens skattemæssige forhold, således at den kan få nogle lempelser.

Når vi ikke kan medvirke til forhøjelsen af skattegrænsen for væreskat, skyldes det først og fremmest, at vi anser det for rimeligt, at alle bæredygtige i vort folk yder deres bidrag til forsvarrets opbygning.

Mit parti ønsker derimod, at der gennemføres skattelettelse, som kommer størstedelen af de hårdt beskattede i vort land til gode. Vi ønsker, at disse skattelettelse ydes på en sådan måde, at de fremmer arbejdslyst og opsparesevne. Vi sigter derfor først og fremmest imod at slække på de voldsomme stigninger, som jeg redegjorde for før, de stigninger, der sker som følge af de personlige fradrag hurtige aftrapning for indkomster fra 6 000 kr. til 12 000 kr., som er et af de skarpeste hjørner i vort skattesystem.

Vort forslag tager derfor sigte på at aftrappe de personlige fradrag, der udgør 1 800 kr. for forsørgere og 900 kr. for ikke-forsørgere, i en jævner og mere glidende skala fra 6 000 kr. og op til 20 000 kr. i stedet for som nu fra 6 000 kr. til 12 000 kr. For forsørgere i København betyder dette, at indkomster mellem 6 000 og 7 000 kr. bevarer en større del af deres forsørgerfradrag, det betyder, at de får en lettelse på 100 kr.; mellem 7 000 kr. og 8 000 kr. bevarer man 200 kr. mere som forsørgerfradrag endnu, mellem 8 000 og 9 000 kr. 300 kr. mere, mellem 9 000 og 10 000 kr. 400 kr. mere, mellem 10 000 kr. og 11 000 kr. 500 kr. mere og mellem 11 000 og 12 000 kr. 600 kr. mere. Ved 12 000 kr. vil forsørgerfradraget udgøre 800 kr., medens det i dag er 0. Derefter vil det aftrappes, således at det falder bort ved 20 000 kr. Denne skattelettelse vil langt den største del af befolkningen få glæde af, nemlig indkomstgrupper mellem 6 000 kr. og 20 000 kr., og den vil kunne mærkes kraftigt netop for de indkomstgrupper, som i dag knuges stærkest af skattetrykket. Det er derfor ikke en

asocial skattepolitik, men en skattepolitik, som er i overensstemmelse med størstedelen af befolkningens ønsker.

Mit parti vil under udvalgsbehandlingen søge tilslutning til denne form for ajourføring af udskrivningslovens personlige fradrag, som naturligvis også fører til lettelse i væreskatten for de samme indkomstgrupper mellem 8 000 kr. og 20 000 kr., og det vil ikke koste mere, end der vil være dækning for alene indenfor det allerede budgetterede overskud.

For at der ikke skal være nogen tvivl, gør jeg den højtærede finansminister opmærksom på, at han under ingen omstændigheder må påregne mit partis støtte til den del af hans forslag, der rummer skatteforhøjelser.

Statens budget for det kommende år udgør efter oversigten ca. 5 100 mill. kr. Hvis det skal være ansvarsløst overfor et sådant tal at kræve en samlet lettelse af befolkningens skattebyrder på 100 mill. kr. eller omkring 2 pct., er ansvarsfølelsen et meget diskutabelt begreb. Hvis jeg ikke tager meget fejl, tror jeg egentlig mange finder, at den række af nye udgiftslove, som finansministeren for tiden lader passere frem til folketinget, snarere er udtryk for en mærkelig form for ansvarsfølelse. Måske er det finansministerens eneste trøst, at han ved, at disse forslag ikke kan nå at blive færdigbehandlet i denne samling, så at de får virkning for det budget, som han har opstillet for det kommende finansår.

Jeg må måske i denne forbindelse henvise til, at den højtærede finansminister i sit foredrag i aftes udtalte, at han var imod opsparing for andre folks penge. Det forekommer mig egentlig, at det er det, den højtærede minister, hvis han vil bruge et overskud til opsparing, selv er ved at gennemføre. For den højtærede minister mener vel ikke, at borgernes samtlige indkomster er statens retmæssige ejendom? Den opsparing, staten foretager, foretager den for andres penge; den kan være nødvendig under en vanskelig valutasituation, men intet fore-

[Poul Møller.]

skriver staten at forøge den afgørende, gøre den stærkere og kraftigere i den nuværende økonomiske situation.

Endelig henleder jeg den højtærede finansministers opmærksomhed på, at han i midten af december fra folketingets udvalg om forslag til lov om skat til staten af indkomst og formue m. v. modtog en skrivelse, hvori man udbad sig orientering om afskrivningsudvalgets og brugsforeningsskatteudvalgets arbejde. Der er nu gået 3 måneder, hvori man intet svar har fået fra den højtærede finansminister. Erhvervenes skatte- og investeringsproblemer er rejst bl. a. i den økonomiske årsoversigt og i økonomi- og arbejdsministerens redegørelse, som vi fik for nogle dage siden. Ministerens interesse for en stærkere investering må vel snart give sig udslag i en skattemæssig ændring, således at selvpensionering i virksomhederne og fonds til fremtidig investering bliver muliggjort. Hvis vi skal løse de unge årganges problemer og løse dem over industrien, således som økonomi- og arbejdsministeren fortalte det forleden dag, koster det, som enhver ved, 50 000 kr. i maskin-kapacitet, i anlægskapacitet pr. helårsarbejder, og medmindre man gennem skatte-lovgivningen muliggør, at en opsparring kan finde sted, opnår man ingen øget investering og derfor ikke den beskæftigelse af de unge årgange, som vi alle er interesseret i.

Hvadenten man nu har det ene eller det andet syn på erhvervenes skatteproblemer, har i hvert fald et folketingsudvalg krav på at få svar på sine spørgsmål. Det har vi ikke fået, og jeg skal derfor bede den højtærede minister om i dag at gøre rede for, hvor langt afskrivningsudvalget er kommet med sit arbejde, og hvorledes brugsforeningsudvalgets arbejde skrider frem. Af de oplysninger, den højtærede minister kan give herom, afhænger mit partis stilling til den del af udskrivningsloven, der vedrører den kooperative beskatning.

Under første behandling af ligningsloven i november rejste jeg overfor den højtærede finansminister spørgsmålet om de 10 000 uekspererede sager i landsskatteretten. Ministeren svarede, at han var kommet os i forkøbet og lige havde nedsat et hurtigt arbejdende embedsmandsudvalg, der skulle nå frem til de fornødne ændringer. Der er nu

snart hengået fire måneder. Tør jeg bede den højtærede minister besvare spørgsmålet: Har udvalget afgivet indstilling til ministeren, og er de 10 000 sager ved at blive eksperederet, er man ved at komme af med puklen, eller er de 10 000 blevet til flere?

Lovforslaget om børnetilskud kan jeg på mit partis vegne tiltræde.

Med disse bemærkninger skal jeg erklære mit partis villighed til at underkaste lovforslaget om de direkte statsskatter, lovforslaget om værnescat, lovforslaget om fælleskommunal indkomstskat og lovforslaget om en tillægsindkomstskat en indgående og grundig udvalgsbehandling, under hvilken vi ønsker at arbejde henimod reelle skattelettelser for befolkningen.

Bertel Dahlgaard: Den højtærede finansminister har fremsat oplysninger, der viser, at indeværende finansår kan påregnes at slutte med et overskud på det samlede drifts- og anlægsbudget på ca. 180 mill. kr. Såvidt jeg kan se, skyldes dette resultat, der er betydelig gunstigere, end man regnede med ved finansårets begyndelse, i første række to forhold, nemlig at planlagte militære arbejder er forsinket, og at motorafgifterne på grund af større indførsel har indbragt mere end forudsat. Endvidere regner finansministeren med, at under forudsætning af fornyelse af samtlige i øjeblikket gældende skattelove og under forudsætning af samme gunstige beskæftigelses- og indtægtsforhold i næste finansår som i dette skulle overskuddet i finansåret 1954—1955 blive noget under 100 mill. kr. Under en gunstig konjunktur er vi nået til, at der altså med en skatteudskrivning på 4 milliarder til staten og et par milliarder til kommunerne kun ventes, hvad jeg vel kan kalde en strøget balance.

Skatterne er siden 1950—51 indtil den finanslov for det kommende år, vi nu snart skal vedtage, steget med 1 200 mill. kr., d. v. s. gennem 5 år ca. 250 mill. kr.s skattestigning årlig. Jeg har i går under forhandlingerne om den økonomiske årsoversigt understreget, hvilken risiko der med henblik på fremtiden er forbundet med en så stærk anspændelse af landets finanser, hvor skatteudskrivningen vel nu udgør mere end en fjerdedel af hele nationalindtægten. Det er mærkeligt, men der påkom-

[Bertel Dahlgaard.]

mer mig sommetider en følelse af, at finansministre i den nyere tid må være gjort af et andet stof end andre almindelige mennesker, og her er der ingen forskel på den nuværende finansminister og den foregående finansminister, det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen. Det er, som om skatter for dem ikke blot er noget, som af skatteyderne skal betales med glæde, men noget, som hos den, der opkræver dem, er forbundet med en særlig frydefuld fornemmelse. Jeg kan til tider gribe mig selv i næsten at længes efter Bramsnæs, selvom han kunne være ubehagelig. Bramsnæs havde en egen måde at dreje en mønt på, inden han gav den ud, en måde, der indgød en vis tryghed, som nu altfor ofte må savnes.

Jeg skal iøvrigt ikke fortsætte betragtningerne fra i går, men blot minde om, at det udgiftsniveau, den voldsomme oprustning har ført os op på, kun kan bæres af en gunstig konjunktur, og at en depression indenfor erhvervslivet i løbet af kort tid vil føre os ud i uholdbare tilstande. Hertil føjer jeg, at regeringen tillige har forpligtet sig overfor folkepensioneringsreformen, og det radikale venstre henstiller meget indtrængende, at regeringen ikke på andre områder handler således i økonomisk henseende, at denne forpligtelse tabes af syne.

Jeg bemærkede, at det ærede medlem hr. Aksel Møller i går kastede alle betænkeligheder overbord med hensyn til en svækkelse af finanspolitikken. Det ærede medlem antydede, at hans parti ville stille forslag om 100 mill. kr.s skattenedsættelse, og det ærede medlem kom herigennem i en bemærkelsesværdig strid med det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, der ikke har været så hurtig til at omstille sig fra at være regering til at være opposition. Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen føler sig åbenbart forpligtet til at være i nogen overensstemmelse med sine anskuelser som finansminister. Det syntes at fremgå af det ærede medlem hr. Edvard Sørensens udtalelser i dag, at han ikke var helt på linie med det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, men det får vi jo nok snart klarhed over. Jeg vil blot sige til det ærede medlem hr. Aksel Møller, at det hurtige sporskifte fra i fjor, da de konservative holdt igen overfor skattenedsættelser, til den store villighed til

skattenedsættelser i år ikke virker tillidvækkende.

Vi indenfor det radikale venstre har år efter år siden, skal vi sige, 1949 arbejdet for en nedsættelse af skattesatserne, hvor de var mest tyngende, og en afvikling af forbrugsafgifterne, hvor de var mest generende, alt efter hvad der var finanspolitisk forsvarligt på det givne tidspunkt. Denne linie vil vi også følge i år, og jeg skal give anvisning på, hvor vi mener lettelser denne gang må sætte ind, ligesom det ærede medlem hr. Aage Fogh i går på vort partis vegne antydede, hvor lettelser indenfor forbrugsafgifterne er mest påkrævede, også under hensyn til det finansielt forsvarlige i den givne situation.

Dernæst vender jeg mig til de fremsatte forslag vedrørende de direkte skatter. Jeg finder ingen anledning til her at fordybe mig i enkeltheder, da vi står overfor en stor skattereform netop på disse områder. De foreliggende lovforslag er stort set forlængelser af de gældende love, indtil behandlingen af den store reform kan tilendebringes. Med hensyn til de mindre ændringer, der er foreslået, forbeholder det radikale venstre sig sin stilling hertil, indtil udvalgsbehandlingen har gjort det muligt at tage standpunkt under hensyn til den indre sammenhæng mellem de forskellige love, herunder også den forbindelse, der er mellem disse forslag og det finansielle resultat af behandlingen af de lovforslag om forbrugsbeskatning, der var til første behandling i går.

Jeg skal derfor indskrænke mig til et par bemærkninger. Der har i offentligheden været en del diskussion om den foreslåede forhøjelse af indkomstgrænsen for beskatning efter loven om værnescat. Jeg vil i den anledning minde om, at de hidtil gældende regler for denne indkomstgrænse er resultat af en overenskomst mellem socialdemokrater, venstre og konservative, og jeg føler en vis uvilje mod at blande mig i andres affærer. Jeg går ud fra, at de tre partier selv vil bringe den uoverensstemmelse ud af verden, som åbenbart er opstået.

Derimod ønsker det radikale venstre, at der i lovforslaget om den almindelige indkomstskat sker visse ændringer, der bringer nogen skattelettelse for mellemindtægterne; som man måske vil huske, kom vi under

[Bertel Dahlgaard.]

behandlingen i fjor ikke så langt i den retning, som vi havde ønsket. Jeg må forresten i denne forbindelse indskyde den bemærkning, at jeg lagde mærke til, at socialdemokratiets ærede ordfører (Hans Knudsen) talte om, at det foreliggende lovforslag netop giver skattelettelse også for mellemindtægterne. Ja, det kan ikke nægtes — nogle få kroner til den enkelte, nemlig de få kroners lettelse, som er en følge af skatteskalaens udjævning. Jeg tror, det ville være klogt af den højtærede finansminister at gå ind i den tankegang, at skattelettelse her betyder noget mere end det, der er nedlagt i lovforslaget.

Det fremgår jo iøvrigt af finansministerens udtalelser, at han regner med nogen nedgang i disse skatters indbringende. Jeg bør måske her gøre en undskyldning for, at jeg bruger et dansk ord; jeg har lagt mærke til, at det efterhånden er blevet god tone både i finansministeriet og her i folketinget altid at bruge det modbydelige udtryk „skatternes provenu“, men det hører måske med til den moderne sprogrensning. Vi foreslår altså at koncentrere denne skatenedsættelse omkring de mellemindtægter, jeg her har nævnt, idet jeg iøvrigt ser bort fra den hævnning af indtægtsgrænserne for de helt små indtægter, der måtte blive enighed om.

Hvad angår lovforslaget om børnetilskud, kan det radikale venstre tiltræde dette, idet jeg tilføjer, at jeg også betragter dette lovforslag som et forlængelsesforslag, der skal gælde, indtil der i forbindelse med den almindelige skattereform kan ske en samlet overvejelse af de problemer, der knytter sig til såvel børnetilskuddene som børnefradragene indenfor skattelovgivningen samt eventuelt til andre forhold indenfor den øvrige lovgivning. Der er adskillige problemer, der her trænger til at blive overvejet i sammenhæng.

Jeg skal hermed anbefale disse lovforslag til en kommende forhandling i udvalgene, en forhandling, som jeg håber ikke skal vare altfor længe, men som dog selvfølgelig må være tilstrækkelig grundig.

Alfred Jensen: Jeg kan ikke deltage i den beklagelse over de forhøjelser af skatten på storindtægter, der findes i de foreliggende skattelovsforslag; de rammer jo ret solide

indkomster, herunder de allerstørste indtægter, og når man tager det i betragtning, forekommer disse forhøjelser mig at være ret beskedne. Der er jo ingen af dem, der rammes af disse forhøjelser, der af den grund vil komme til at mangle hverken det daglige brød eller noget at smøre på det eller pålæg at belægge det med. Der bliver jo temmelig store beløb tilbage, selvom de skatteforhøjelser, der her er foreslået, skulle blive gennemført. Jeg har bemærket mig de beregninger, som det ærede medlem hr. Hans Knudsen har opstillet; selv har jeg ikke ment, det var nødvendigt at være så grundig. Jeg synes, at når man ser på de tal, der er nævnt i de forskellige lovforslag, og som viser, hvorledes skatteforhøjelsen vil virke på de forskellige indtægter, er man klar over, at der er ingen grund til hverken krig eller skral.

Når der i bemærkningerne til udskrivningsloven står, at en indtægt på 20 000 kr. vil blive forhøjet med 110 kr. i skattesvarelse, betyder det jo i virkeligheden, at oppebæreren af denne indkomst har de 20 000 kr. at leve af, fordi det jo praktisk talt ikke betyder meget at få dette lille beløb trukket fra, og sådan er det jo også for indtægter opefter. Derfor forekommer det mig ikke, der er nogen som helst grund til beklagelser.

Jeg synes heller ikke, det er rimeligt at stille problemerne op, som det ærede medlem hr. Poul Møller gjorde ved at give det udseende af, at det ikke kan betale sig at tjene penge, fordi skatten er for høj. Når man nu ser på de indtægtsstigninger, personer med store indkomster har haft i de senere år, må man spørge sig selv: Hvorfor i al verden har de så netop haft disse store indkomststigninger? Kan de ikke undgå at få dem, eller er der alligevel ikke en vis fordel derved? Jeg tror, vi må erkende, at selvom der er en stærk progression i skatteudskrivningen på storindkomster, er det alligevel forbundet med en vis interesse at tjene pengene. Jeg har ikke nogen betænkelighed ved at foretage forhøjelser af denne art. Jeg tror ikke, at de vil virke hverken særdeles hemmende eller ødelæggende på erhvervslivet.

Det, vi står overfor, er jo en udskrivning af skat på de store indkomster, som allerede findes. Ser man på de offentliggørelser af regnskaber for aktieselskaber, der er fore-

[Alfred Jensen.]

taget i den senere tid, viser de stort set alle en temmelig stærk stigning, og det er jo udtryk for, at den økonomiske aktivitet er tilstede, at det stadigvæk går opad, og som sagt, der er intet, der tyder på, at det skulle være så forfærdelig betænkeligt at gennemføre forhøjelser af denne art.

Jeg vil gerne i denne forbindelse, ligesom andre ordførere har gjort det, henlede opmærksomheden på mit partis stilling til de udgifter, staten har påtaget sig. Jeg skal ikke komme med betragtninger på samme måde som andre har gjort det, men blot gøre opmærksom på, at den kommunistiske gruppe ikke godkender den politiske hovedlinie, regeringen følger, ejheller godkender de store udgifter til militæret, der afholdes, og ejheller har godkendt den form for opsparring, der finder sted, og når vi ikke er indforstået med denne politik, føler vi os naturligvis heller ikke forpligtet overfor den i retning af at skaffe dækning. Vi finder det tillige at være en urimelig politik at vælte så store byrder, som tilfældet er, over på den mindre bemidlede del af befolkningen gennem afgifter på elementære livsforbrønde. Det var det spørgsmål, der var til debat i går, og det, vi behandler i dag, er så de tunge skatter. Forholdet er jo det, at selvom man gennemfører de smålættelser, der er tale om her, vil der jo alligevel hvile en betragtelig del, en altfor stor del af skattebyrden på personer med små indkomster; for min skyld kan vi gerne tale om mellemindkomster, selvom jeg forstår, der er delte meninger om, hvad der sammenfattes under begrebet mellemindkomst.

Jeg skal erkende, at den forhøjelse af bundgrænsen for skattepligtens indtræden, der her foreslås, er et skridt i den rigtige retning og betyder en stor hjælp for de 80.000 skattepligtige, der fritages for at betale skat til staten. Det er jo klart, at når der er tale om indtægter af den størrelsesorden, der her er nævnt, vil jo selv en 20—40 kr. betyde meget på et budget. Men jeg gør opmærksom på, at hermed har man ikke klaret problemerne for personer med de små indkomster. Der er jo stadigvæk forbrugsafgifterne, og her er også et forhold at rette. Jeg går ud fra, at disse spørgsmål tages op til samlet behandling i udvalget, og at vi

kan spørge nyt derfra, når forslagene kommer til anden behandling.

Men selvom det altså er meget vigtigt, det, der er sket med hævnning af bundgrænsen, er jo heller ikke spørgsmålet om beskatningen af andre arbejder- og småindkomster — eller for min skyld gerne mellemindkomster — løst. De lettelser, der foreslås gennemført her, og som i bemærkningerne er opgjort fra 5 kr. til 24 kr., er jo latterligt små beløb, ufatteligt små beløb. Jeg erindrer lige så vel som andre ordførere, hvad der blev sagt i fjor, da der blev forelagt forslag om skattelettelse i forbindelse med afskaffelse af en del af tilskudsordningen. Da var den nuværende højtærede udenrigsminister meget fortørnet over, at regeringen kom med et forslag om skattelettelse på kun 10 kr. for mellemindkomster, det var alt, hvad regeringen kunne svinge sig op til. Det, vi nu får, er et forslag om skattelettelse på, såvidt jeg kan se, højst 24 kr. Man måtte jo nok kunne forlange noget mere af en regering, der stod så stærkt imod den foregående regering i skattespørgsmålet, og som har ført en, ja, flere valgkampe, sådan som den har gjort det, på skattespørgsmålet; man måtte — siger jeg — kunne forlange forslag om større nedsættelse på dette område. Jeg har med vilje ikke brugt ordet „forvente“, for jeg har ikke forventet det, men man måtte kunne forlange, at der kom forslag om noget mere.

Det er klart, at der for disse mellemindkomster er tale om en altfor stærk stigning i skattebyrden. Jeg har ved tidligere lejligheder nævnt eksempler på, hvor urimelig hårdt den rammer. Jeg forstår, at jeg ikke længere behøver at foretage beregninger; da også andre nu er opmærksomme på forholdet og kommer med tal, der viser, hvor urimelig hårdt skattetrykket er på de relativt små indkomster. Men jeg vil ved denne lejlighed alligevel drage et eksempel frem, et eksempel, som jeg henter fra „Berlingske Tidende“ — „Berlingske Aftenavis“ må jeg måske hellere sige.

I nummeret for den 9. marts påvises det, hvordan skattebyrden er blevet forøget for en indkomst, der kun har fulgt med i prisstigningen, altså reelt ikke er blevet større, og så må man vel også kunne sige, at den heller ikke har større skatteevne, end den havde

[Alfred Jensen.]

før. Man har taget en sådan skattepligtig indtægt fra året 1936—37 på 6 000 kr., og så har man fundet ud af, at den dengang blev beskattet med 7 pct., ca. 400 kr. Hvis den havde fulgt trit med prisstigningerne, skulle den i dag være på 12 000 kr., og beskatningen ville så — i henhold til „Berlingske Aftenavis“ — være 20 pct. eller 2 400 kr. Det er derfor let at se, at hvis man skulle yde retfærdighed overfor en sådan indkomst, skulle der være tale om en skattelettelse på 1 500—1 600 kr. Jeg har ikke foretaget udregningen, så rigtigheden af den, eller eventuelle fejl, må stå for avisens regning. Jeg går imidlertid ud fra, at hovedlinien er rigtig; det er den nemlig — hvad ikke alene vi kommunister, men også andre erkender. Men når altså det er så forfærdeligt for denne indkomst, er det også slemt for andre indkomster, som ikke var på 6 000 kr. dengang og ej heller på 12 000 kr. nu, men som ligger mellem de 2 400 kr., der nu foreslås helt fritaget for statsskat, og op til de indtægter, som jeg her har talt om. Derfor synes jeg, at en lettelse som den, der foreslås her, ingen verdens ting batter — ikke engang så meget som en skrædder i helvede.

Der må gennemføres større lettelser overfor de indkomster, jeg vil kalde mellemlindkomster. Jeg forstår, at man nu er opmærksom på dette forhold også fra anden side, og rent partimæssigt vil jeg tro, at der er et flertal for det — stemmemæssigt er jeg ikke i stand til at overskue det.

Vi har tidligere talt for, at der bør stilles forslag om gennemførelse af en sådan lettelse; sidst stillede jeg forslag derom, da ligningsloven var til behandling. Da foreslog jeg at ajourføre de personlige fradragsbeløb og de indtægtsgrænser, indenfor hvilke disse fradragsbeløb ydes. Hvis jeg hørte ret, var det ærede medlem hr. Poul Møller inde på de samme tanker nu. For os er det ligegyldigt, hvordan man løser spørgsmålet med hensyn til en lettelse af beskatningen for mellem- og småindkomsterne. Det er også ligegyldigt, om man forhøjer de personlige fradrag og grænserne, indenfor hvilke de gives, eller man ordner det på skatte-skalaen i udskrivningsloven — men det må og skal ordnes, enten det ene eller det andet sted.

Vi har den opfattelse, at der absolut må gives større lettelser end de foreslåede. Jeg forstår, at man kan vente nyt fra udvalget, når sagen kommer til anden behandling, men jeg vil dog gerne sige, at jeg ikke deler de betragtninger, der er gjort gældende fra anden side: at man er nødt til at køre videre med den beskatning, der her foreslås, fordi der ikke foreligger et forslag fra finansministeren angående en revision af skattelovgivningen. Jeg forstår iøvrigt ikke, hvorfor et sådant forslag ikke forlængst er kommet. Det er lange tider, siden kommissionen afgav sin betænkning; der findes materiale nok, og såvidt jeg kan skønne, er der også sagskundskab nok i regeringspartiet og i regeringen til, at man må kunne vide, hvad man ønsker lavet. Jeg minder om, at vi for et år siden havde en debat angående det forslag, som den daværende finansminister, det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, stillede, og der var ved den lejlighed megen klarhed indenfor socialdemokratiet over, hvorledes man ønskede denne reform. Hvorfor kommer man ikke med et forslag om en revision af skattelovgivningen? Der har jo været tid nok til det, når man havde alle planerne og iøvrigt alt klart, når man havde materialet til rådighed og også sagskundskaben.

Altså, jeg må kritisere, at der ikke forlængst er fremsat et sådant forslag, og dernæst vil jeg sige, at vi kan ikke nøjes med det lapperi, der her er tale om, i ventetiden; for enten man har lyst til det eller ej, bliver man nødt til at vente, indtil der kommer et forslag; der må nødvendigvis ventes.

Men der må gennemføres lettelser i betydeligt større omfang end her foreslået, og min gruppe må insistere på, at man kommer til klarhed i så henseende under de udvalgsforhandlinger, som vi desværre ikke kommer til at deltage i.

Om værneskatten tales der på en sådan måde, at man skulle tro, at det drejede sig om en ajourføring. Det forekommer mig ikke at være helt indlysende. Jeg indrømmer, at jeg ikke har gennemgået materialet fuldtud, men den omstændighed, at der efter en ajourføring stadig er 200 000, der skal betale værnescat, mod 183 000 i 1950, tyder på, at der ikke er tale om fuld ajourføring. Selvom dette forslag skulle være udtryk for en ajourføring, vil jeg dog gøre

[Alfred Jensen.]

opmærksom på, at man jo ikke fremsætter det forslag, som regeringen egentlig burde fremsætte, nemlig forslag om en ajourføring i henhold til det forslag, som den daværende regering i 1950 gik til valg på, nemlig forslag om en bundgrænse på 10 000 kr., under devisen: de rige skal betale. Skulle man have en sådan ajourføring, måtte man sætte grænsen ved 12 000—13 000 kr., og det synes mig mere rimeligt end det, der her foreslås. Løvrigt vil jeg gerne sige, at vi har stemt imod værnescatten og fremdeles vil gøre det, fordi vi ikke billiger det formål, hvortil den udskrives. Jeg kan selvfølgelig sige som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, at de tre partier, der står som bærere af denne lov, må finde ud af, hvorledes dette problem skal løses. Vor stemme vil de under ingen omstændigheder få til skattens gennemførelse.

Tillægsindkomstskattens provenu har tidligere været brugt til afskrivning på reguleringskontoen i nationalbanken, og jeg forstod på det ærede medlem hr. Edvard Sørensen, at han fortsat mente, at det beløb, denne skat indbringer, skulle anvendes til en sådan afskrivning. Det er den kommunistiske gruppe modstander af. Vi har ikke noget imod, at tillægsindkomstskat udskrives, hvis de penge, den indbringer, anvendes på en fornuftig måde. Jeg har tidligere foreslået, at beløbet skulle anvendes til at fremme saneringen af dårlige boligkvarterer i hovedstaden og andre steder. Det er jo en kendt sag, at der findes masser af bygninger, store kvarterer, som trænger til at blive saneret, men at der i høj grad er mangel på midler til at sætte en sådan sanering i værk. Derfor stillede vi forslag om, at det i henhold til denne lov udskrevne beløb skulle bruges hertil. Ejendommeligt nok blev forslaget stemt ned også af repræsentanter for de partier, der ellers beklager sig over, at der ikke findes midler til at foretage de nødvendige nedrivninger og derpå følgende opførelse af boliger. Hvis man vil anvende pengene til fornuftige formål, vil mit parti stemme for lovforslaget; i modsat fald ønsker vi ikke at gå ind for det.

Om lovforslaget om børnetilskud skal jeg ikke sige noget, dertil har vi en særlig ordfører. Vi har på et tidligere tidspunkt stillet forslag om, at børnetilskuddet blev

ydet med større beløb, end der her er foreslået. Som bekendt stillede vi forslaget i fjor, fordi man ikke ville gå med til at forhøje børnefradragbeløbene til de summer, som det virkelig koster at opdrage og opføde børn. Vort forslag er stadig lige aktuelt. De børnetilskudssatser, som gaves deri, giver i høj grad dækning for de ekstraudgifter, som blev påført et stort antal familier ved ophævelse af tilskudsordningerne. Vi har altså den opfattelse, at der burde laves en lovgivning af en anden beskaffenhed og med større tilskudssatser, end der her foreslås.

Angående lovforslaget om den fælleskommunale udligningsskat er der også grund til at gøre nogle bemærkninger. Det foreliggende forslag hæver bundgrænsen i forhold til den nugældende lov, men det, som er det bemærkelsesværdige, er, at det forslag, regeringen her fremsætter, ikke er identisk med det forslag, som blev fremsat i fjor som ændringsforslag, da skattelovsforslagene var til anden behandling. Nu ved jeg nok, hvorfor man stillede forslag om store lettelser i fjor. Det var, fordi man stod foran valget, og fordi man vidste, hvordan stillingen her i landet var overfor de store skattebyrder; så skulle partiet naturligvis vise, at det var interesseret i skattelettelser, og det kæmpede bravt for dem. Når forslaget ikke er bragt frem i samme form i år som i fjor, må det vel skyldes, at man ikke regner med valg i den kommende tid.

Løvrigt vil jeg gerne sige, at de her foreliggende forslag om lettelser i beskattningen for de små indkomster, er udtryk for, at det, der har været sagt ude i landet og fra denne talerstol, efterhånden er ved at blive hørt og forstået, hørt og forstået på en sådan måde, at man ikke fortsat kan afvise klagen over, hvor urimelig hårdt skatte trykket hviler på de små indkomster. Jeg vil gerne tilføje, at hvis der ikke havde været en sådan utilfredshed, og hvis man ikke havde afvist de beskyldninger, som en tidligere finansminister førte i marken: at det var asociale at kritisere denne beskattning, så havde der ikke været tale om skattelettelser i det omfang, som der er forslag om i dag, og så kunne man ikke gøre sig håb om at få endnu mere.

Jeg har med disse bemærkninger redegjort for vor stilling til skatteforslagene. Jeg vil

[Alfred Jensen.]

ikke sige, at vi er særdeles velvillige overfor det, der foreslås, tværtimod. Det forekommer mig ikke, at disse forslag til udskrivningslove har en sådan form, at vi kan gå ind for dem. Jeg må dog her undtage den fælleskommunale skat, som betyder en lettelse. Den har vi stemt for tidligere, og det agter vi også at gøre i år.

Oluf Pedersen: Retsforbundet har til formål en økonomisk frigørelse, som kræver, at man begrænser de offentlige udgifter til naturlige fællesformål, og at man inddrager de natur- og samfundsskabte værdier til fællesskabet. Vi ser på skatterne som et onde, som skadelige og nedbrydende, og mener, at de kun kan begrundes ved deres hårde nødvendighed. Vi mener, at det, man må sætte ind på i første omgang, er at få statens opgaver begrænset og at få de samfundsskabte værdier inddraget. Ingen kan vide, hvor meget der mangler, inden dette er sket. Forholdet er jo, som ærede medlemmer vil være klar over, at grundskyld ikke alene medfører en øget indtægt, idet den ikke driver priserne op, hvilket den heller ikke ville gøre, selvom den blev kombineret med en formueafgift, men yderligere at de nedsættelser i skatten, den muliggør foruden besparelse, betyder nedsættelse af de offentlige udgifter.

Men når retsforbundet under de nuværende forhold, hvorunder man ikke vil foretage begrænsninger og ikke vil gennemføre de ting, vi kræver, nægter at medvirke ved gennemførelse af dækning, så er det, man fra anden side dristigt siger, at retsforbundet ikke vil betale. Nu må retsforbundets folk jo betale ligesom alle andre. Hvis det var sådan, at vore folk blev fri, fordi vi gik imod herinde, ville de fire store partier ikke være store ret meget længere. Det er jeg i hvert fald klar over. Jeg mener, at det er ligetil, at vi ikke vil være med til at skaffe dækning gennem skatter som de andre partier, så længe man opretholder de dårlige udgifter og ikke vil gå med til de gode indtægter. Hvis vi ville gå ind på denne fremgangsmåde, er det klart, at så ville skatterne fortsætte i den gamle skure.

Vi kan fra retsforbundets side ikke lide den udvikling, man er inde i — vi var inde på det i går — en udvikling, som har

medført, at man gennem de sidste seks år har haft en stigning på det private forbrug på 44 pct., medens det offentlige forbrug er steget med 65 pct. Det mener jeg ikke man kan fortsætte med. Man kan spørge: Hvor glider vi hen? Jeg hørte, da vi drøftede disse spørgsmål i går, at økonomiministeren ikke ville vedgå, at man ønskede en fortsættelse selv fra socialdemokratisk side. Det må nu være muligt, også under hensyn til de udtalelser, der blev fremsat i går, at man kan gennemføre visse besparelser. Det må være muligt at få nogle udgifter væk. Det gælder udgifterne til tilskud til rugbrød og mælk, og der kan antagelig findes en række andre besparelser. Selvom vi har en socialistisk regering, behøver dette høje flertal, der ikke er socialistisk, ikke at føre socialistisk politik. Vi har set eksempler på, at regeringen ikke løber sin vej af den grund, og selvom det skulle ske, var der vel også råd for det.

Men der findes også udveje for skattelettelser, som har regeringens tilslutning, og som der utvivlsomt er et flertal for, og jeg peger her på grundskylden. Retsforbundet har foreslået en ekstraordinær statsgrundskyld på 1 pct., og vi har foreslået at inddrage hele værdistigningen efter den sidste vurdering. Vi mener, at man nu kunne finde frem til en form, hvorefter staten tager den fulde gevinst ved stigninger i jordværdierne mod til gengæld at bære hele tabet ved jordværdiernes fald.

Da vi stillede vort forslag her i tinget, erklærede den socialdemokratiske ordfører, det ærede medlem hr. Holger Eriksen, at der var tungtvejende grunde for forslaget. Det var rigtigt dengang, og jeg mener, at det er lige så rigtigt nu, og jeg henstiller til den højtærede finansminister at komme med forslag herom.

Jeg ved, at det, jeg her gør mig til talsmand for, ikke er i strid med, hvad et flertal indenfor grundskyldskommissionen er inde på. Denne kommission har ikke afsluttet sit arbejde endnu, men jeg antager, at dens forslag i løbet af få dage kommer til behandling i de politiske grupper i det høje ting.

Man må i denne forbindelse erindre, at valget ikke blot fra retsforbundets side, men også fra socialdemokratiets og fra de radikales side blev ført på kravet om fuld grundskyld. Der står et flertal af det dan-

[Oluf Pedersen.]

ske folk bagved. Der var for så vidt ikke andre end det konservative folkeparti, der åbent gik imod. Man så forøvrigt det morsomme, at først udsendte venstre et valgmanifest, hvori partiet ikke vendte sig mod grundskyld, så udsendte det konservative folkeparti et manifest, hvori dette parti vendte sig mod grundskyld, og endelig udsendte de to partier et fællesprogram, og heri så jeg med interesse, at man ikke vendte sig mod grundskyld, og det kan vel ikke have været uden forbindelse med venstres stilling til disse problemer.

Men når man ved et valg fra socialdemokratisk og radikal side går ind for fuld grundskyld, må det også medføre forpligtelser, og ved denne lejlighed skal jeg som sagt slå til lyd for den ene procents grundskyld plus værdistigningen siden sidste vurdering.

Gennemfører man det, kan man antagelig senere og mere fredeligt søge at få gennemført fuld grundskyld, forhåbentlig af et omtrent enigt folketing. Jeg erindrer, at partiet venstre var med til jordlovgivningen af 4. oktober 1919, der i sit princip var gennemførelse af fuld grundskyld.

Man arbejder i kommissionen vedrørende landbrugets kreditforhold med spørgsmålet, om det er muligt at gennemføre en ordning, hvorefter de unge bliver ejere af ejendommene og ikke, som man er på vej til nu, blot forpagtere. Hvis man kan undgå købesummen på jorden, og hvis man kan være sikker på, at staten bærer tabet, hvis jordværdien falder, vil det gøre et sådant generationsskifte lettere. Det er i virkeligheden den bedste løsning på problemet vedrørende landbrugets kreditforhold, et spørgsmål, som har betydning for alle, der interesserer sig for de unge landmænds fremtid. Hvis man følger mit forslag, vil der straks blive midler til at lette skatterne. Jeg regner med, at man i første omgang kunne undvære beskatning af de første 3 000 kr. for alle indkomster, både store og små, foruden at man ved besparelser ville få midler til at

fjerne skatter som tændstikskat, sukker-skat, kaffeskat og cikorieskat. Jeg indrømmer, at hvis disse skatter skal afskaffes i kraft af besparelser, må det forudsætte, at folketinget holder en ordentlig sommerferie. Jeg vil ikke sige som den konservative borgmester i Gentofte, der sagde, at vi trængte til, at folketinget holdt 4—5 års ferie. Det tror jeg er forkert; men jeg tror nok, at det danske samfund ville være godt tjent med, at folketinget holdt nogle måneders sommerferie, så at adskillige af de lovforslag, der til dato er fremsat, ikke kom til behandling. Jeg tror, det ville være til gavn både for dem, der skal udrede udgifterne ifølge denne lovgivning og også for folketinget selv, så det skulle der kunne blive enighed om.

Hvis man gennemfører en sådan lettelse for de første 3 000 kr. for samtlige indkomster, vil det i forbindelse med afskaffelse af indirekte skatter betyde, at man sænker leveomkostningerne og derved naturligvis også sænker pristallet, som er udtryk for leveomkostningerne. Herved sænker man yderligere de offentlige udgifter og får så midler til endnu større skattelettelser. En sænkning af skatterne og lettelse i byrderne for arbejdere og virksomheder vil betyde, at man kan nå frem til fuld beskæftigelse og højere levestandard for den arbejdende befolkning.

Rent principielt mener vi, som jeg før gav udtryk for, at den egentlige arbejdsindkomst bør være fri. Vi ser med sympati på den fritagelse, som lovforslaget indeholder, men ønsker, at denne fritagelse skal gælde alle, dog således at den stigende skala blev bibeholdt for de store indkomsters vedkommende, men at lettelsen blev ligelig og derfor også kommer til at virke på udregningen af leveomkostningerne.

Efter min mening bør værnescatten udskrives med så høje beløb, at den kan dække samtlige militærudgifter, så folk kunne se, hvad forsvaret koster. Jeg tror, det ville medvirke til at få udgifterne sat ned, og jeg ville hilse det med tilfredshed, hvis vi

[Oluf Pedersen.]

fik besparelser på militærudgifterne. Jeg tror ikke, man får noget godt ud af de store beløb man afholder hertil. Hvis man udskrev alle militærudgifter på en konto for sig, kunne man nedsætte de andre skatter tilsvarende. Det synes jeg var mere ærligt og redeligt. Jeg gør mig ikke til talsmand for det synspunkt, som der måske kunne være nogen mening i, at de, der havde lyst til store militærudgifter, kunne betale dem frivilligt, men så var der vel ikke ret mange, der meldte sig!

Sidste år gik vi, forsåvidt med et resultat, ind for, at børnetilskuddet kun skulle gælde for de laveste indtægter, og vi ønskede dengang, at personer med en skattepligtig indkomst på over 12 000 kr. skulle miste tilskuddet, som kun skulle være en hjælp til fattige børn. Det er rigtigt, som det har været sagt under debatten her, at socialdemokraterne sidste forår gik til valg på skattelettelserne, og de gjorde det på en sådan måde, at de bød retsforbundet over, men der var den forskel, at socialdemokratiet ikke anviste dækning, hverken gennem besparelser eller gennem indtægter; hverken grundskyld eller besparelser gik socialdemokratiet ind for. Partiet ville skaffe skattelettelserne ved træk på nationalbanken, vel nok en ægte socialdemokratisk uansvarlighed, men partiet fik et resultat ud af det. At det var uansvarligt, viser sig ved, at nu da socialdemokratiet har fået regeringsmagten, fortsætter det ikke ad den vej; det dengang anviste.

Retsforbundet må se på lovforslagene, som de foreligger, når de kommer tilbage fra udvalgsbehandlingen. På forhånd nærer jeg ikke forventning om, at der kommer så store principielle ændringer, at vi kan stemme for dem. På den anden side erkender vi, at skatterne er nødvendige under det bestående system.

Petra Petersen: Samtidig med fremsættelse af skattelovsforslagene har finansministeren fremsat forslag til lov om børnetilskud. Dette lovforslag er enslydende med det forslag om børnetilskud, der blev vedtaget i sidste rigsdagssamling. Denne børnetilskudslov har aldrig været tilfredsstillende og allerede det, der var grunden til lovens op-rindelse, at man ophævede subsidierne til

befolkningens vigtigste levnedsmiddel og kun som delvis erstatning gav børnetilskud, var uheldigt. Fra først af fik de børnerige familier ikke dækning, og det fik de heller ikke i sidste rigsdagssamling, hvor man ganske vist forhøjede tilskuddet lidt, men samtidig ophævede rabatkortene til skotøj. Iøvrigt er det vel sådan, at hver gang man har foretaget den slags manipulationer, har det givet underskud til de dårligst stillede.

Det var dernæst uheldigt at kæde loven om børnetilskud sammen med lovene om skatteudskrivning og skattebetaling. Mit parti har da også i sidste rigsdagssamling og også nu i denne samling fremsat lovforslag om børnetilskud, som er uafhængige af skatteudskrivning og skattebetaling. Det forslag, vi har fremsat, er ikke blevet afvist. Såvel i forrige samling som ved første behandling her i tinget i november i fjor mødte vor forslag nogen velvilje. Bl. a. udtalte den socialdemokratiske ordfører, at han havde sympati for de tanker, der var nedfældet i lovforslaget. Det var tanker, sagde han, som socialdemokratiet altid havde gjort sig til talsmand for, og han henviste til, at socialdemokratiet gang på gang har givet udtryk herfor, senest i socialdemokratiets program „Vejen til Fremskridt“. Det var også på dette grundlag, socialdemokratiet førte sin valgkamp under sidste års mange valg. Man førte jo kampen for bl. a. en bedre forsyng for vore børn.

Nu er der i den seneste tid ført en del diskussion om vor børneforsyng. Der er derved kommet mange ting frem, der viser, at vor børneforsyng lider af uendelig store brist, og det har da også givet anledning til diskussion om, hvorvidt det ikke var bedre — først og fremmest selvfølgelig for børnene, men også for samfundet — om man ofrede noget mere til hjem og børn, så man kunne beholde børnene i deres hjem og ikke skulle sende dem ud i offentlige institutioner. Der har været mange udmærkede indlæg til fordel for udbygningen af familiepolitikken, og da socialdemokratiet såvel i deres valgprogram som under valgkampen har sagt det samme, synes jeg, at det lovforslag, vi behandler i dag, er utilfredsstillende.

Forslaget indeholder, som jeg har sagt, ord til andet det samme som det forslag, der blev fremsat og vedtaget i fjor. Der

[Petra Petersen.]

er ingen forbedringer, det opfylder ingen af de løfter, man har givet. De satser, finansministeren foreslår, er lavere end de satser, som socialdemokratiet foreslog i fjor, og børnetilskuddet skal stadig modregnes i skat. Det berettigede krav, mit parti gang på gang har stillet, og som såvel socialdemokratiet som det radikale venstre har erklæret var berettiget, at det bliver barnets moder, der får pengene udbetalt, lader man stadig hånt om.

Krav om børnetilskuddets udbetaling til moderen er også rejst af vore kvindeorganisationer — og med stor styrke, og det skulle vel i og for sig ikke være nødvendigt i dag at motivere det, det er gjort så tit, men jeg kan ikke lade være med at fremdrage det eksempel, jeg fremdrog under første behandling af det af mit parti fremsatte lovforslag om den enlige moder med seks børn. Hun fik sit børnetilskud udbetalt og troede, at det skulle bruges til hendes børn, men så lagde man beslag på det fra værtens side på trods af, at hun under sin sygdom var lovet tryghed af socialkontoret. Man lod hånt om de løfter, man havde givet; og det børnetilskud, der skulle bruges til tøj til hendes børn, blev beslågt af værten. Jeg kan heller ikke undlade at nævne, at på trods af, at det i loven om børnetilskud er ret klart formuleret, at man ikke kan tilbageholde børnetilskud til betaling af gammel skat, så er det en kendsgerning, at en sådan tilbageholdelse gentagne gange har fundet sted, og at myndighederne også på dette område lader fuldkommen hånt om, hvad loven siger.

I det lovforslag, der er fremsat, findes også de meget uheldige zoner, som man nu ellers så småt er begyndt at røre ved. Anvendelse af forskellige satser for disse zoner eller områder er uberettiget og uheldig. Skal vi betragte lovforslaget som en erstatning for ophævet tilskud til levnedsmidler, så er det endnu mere uretfærdigt at oprettholde tre satser, idet tøj og mad er lige dyrt, hvor i landet man befinder sig. Det, vi trænger til, og det, befolkningen venter, er et ensartet børnetilskud landet over, et tilskud, som skal gælde til barnets 18. år, og som skal udbetales til barnets moder og derfor naturligt skal administreres under socialministeriet.

Når jeg har fremsat det omtalte lovforslag på mit partis vegne, har jeg som sagt mødt velvilje overfor tanken i lovforslaget, men man har hver gang henvist til, at behandlingen burde ske i forbindelse med behandlingen af udskrivningsloven. Da vi nu i dag behandler udskrivningsloven, vil jeg gerne spørge, hvorfor man ikke har taget hensyn til de løfter og den velvilje, man har givet udtryk for overfor befolkningen såvel gennem program som gennem valgmateriale og udtalelser på vælgermøderne. Enhver ved, at familier med børn er meget hårdt belastet i økonomisk henseende, og at det er de unge familier, som er hårdest belastet. Det er i dag sådan, at selv folk med arbejde har uendelig svært ved at klare sig. Det er de unge, som har de store huslejer. Jeg kender eksempler på, hvordan sådanne unge mennesker må betale den første uges løn i en måned alene til husleje, den anden uges løn i måneden til de faste udgifter, skatter, fagforening, sygekasse og lignende, den tredje uges løn er ikke stor nok til at dække det, der går til familiens daglige fornødenheder, og den fjerde uges løn skal altså dække alt andet, hvad familien skal bruge. Vi trænger til en bedre familiepolitik, og vi har nu ved behandlingen af udskrivningsloven mulighed for i alle tilfælde at få denne lov forbedret betydeligt.

Finansministeren (Kampmann): Jeg vil gerne begynde med at udtale mig om er par af de spørgsmål, der er stillet, og de enkeltpunkter, der er rejst under debatten, idet jeg iøvrigt takker de ærede ordførere dels for tilslutning til lovforslagene, dels for urban kritik.

Det ærede medlem hr. Hans Knudsen nævnte, at vi måske skulle tale lidt om bundgrænsen for formueskatten. Jeg kan sige, at det er et af de punkter, der vil komme med i skattereformen, og jeg vil i og for sig mene, at det kunne vente dertil, men på forhånd skal jeg ikke tage nogen endelig stilling heroverfor.

Det ærede medlem hr. Poul Møller spurgte mig om, hvordan det gik med arbejdet i brugsforeningsudvalget, og jeg kan svare, at det foregår i nogenlunde det samme tempo, som dengang vi overtog regeringen.

Det ærede medlem spurgte mig også, hvordan det gik med arbejdet i det såkaldte

[Finansministeren.]

afskrivningsudvalg. Efter de rapporter, jeg modtager, går det ganske godt.

Det ærede medlem spurgte mig ikke, hvordan det gik med undersøgelserne om opsparingsens virkninger for indkomsterne, men da jeg nu er i gang med at besvare de tre spørgsmål, der er stillet, kan jeg nævne, at vi allerede for nogen tid siden har bedt statistisk departement tage dette spørgsmål op til undersøgelse.

Endelig spurgte det ærede medlem mig om landsskatteretsudvalget. Dèr kan jeg sige, at det er rigtigt, at det var nedsat, kort før det ærede medlem sidst rejste spørgsmålet her i tinget. Jeg har bedt udvalget arbejde hurtigt. Jeg ved også, at man er godt i sving med det, og når dertil kommer, at udvalgets formand snart forlader embedsgerningen, har jeg et berettiget håb om, at udvalget snart bliver færdigt.

Hvad angår de hovedproblemer, der skal drøftes i dag, er der vel ikke anledning til at gå ind på det økonomiske grundlag, som vi jo havde fremme i går. Jeg vil dog have lov at slå fast, og det er særlig en bemærkning til det ærede medlem hr. Edvard Sørensen, at der ikke skal være tvivl om, at regeringens standpunkt er, at der for det kommende år må være et overskud på statsbudgettet. Vi har budgetteret det til omkring 80 mill. kr., og jeg har nævnt, at jeg har visse betænkeligheder herved; jeg har forstået, at det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen har samme opfattelse, og jeg mener, at vi må stile efter dette overskud.

Jeg har ikke helt forstået, hvorledes de konservative ser på det; jeg fik dog det ud af debatten i går med det ærede medlem hr. Aksel Møller, at det konservative parti på dette punkt har samme opfattelse som partiet venstre og som regeringen. Derimod mener det konservative folkeparti, og det forstod jeg også på det ærede medlem hr. Poul Møller at der skulle være mulighed for, at overskuddet kunne blive endnu større, og at man følgelig kunne foretage en skattenedsættelse. Jeg er, som jeg gjorde opmærksom på i går, ikke sikker herpå, men forstår, at det ærede medlem hr. Aksel Møller nu vil undersøge sagen nærmere, og så kan vi jo drøfte det i udvalget.

Det ærede medlem hr. Poul Møller nævnte i denne forbindelse, at indtægterne var

stigende, at de var stigende i 1953. Det er også rigtigt nok, men de er ikke så stærkt stigende som hidtil. De stikprøver, der er foretaget rundt omkring, viser ikke nær så stærk stigning i indtægterne fra 1952 til 1953 som i de foregående år. Derfor tror jeg — og det er også en bemærkning til det ærede medlem hr. Aksel Møller — at man skal være lidt forsigtig med uden videre at trække linien videre med hensyn til forventet stigning af provenuet af indkomstskatten. Det gælder ikke alene med hensyn til personer, men i særlig grad såvidt angår aktieselskaber. Ganske vist ser jeg, at der er visse selskaber, der deklarerer et pænt udbytte, også pænt overskud, men ser jeg på helhedsbilledet, også på rederierne, er jeg ikke sikker på, at provenuet af aktieselskabsskatten vil være slet så gunstigt i det kommende år som sidste år.

Så er der selve spørgsmålet om fordelingen af skattebyrden. Her vil jeg gerne takke det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, fordi han gav tilslutning til det, der også har været opfattelsen ved fremsættelsen af forslagene, nemlig at de stort set er fremsat uforandrede. Jeg må sige, at jeg ikke rigtig forstår de lidt stærke standpunkter, der er trukket op under debatten, både med hensyn til bundgrænsen for skattepligtens indtræden, med hensyn til værnescatten og med hensyn til forhøjelsen for de store indtægter. Det er, alt taget i betragtning, ganske små ændringer, der er foretaget. Nogle kunne ønske større ændringer; det kunne jeg måske også have ønsket, men når vi står overfor at skulle fremkomme med et skattereformforslag i løbet af en måneds tid, vil det være ganske urimeligt for det sidste år, for hvilket vi skal have denne lovgivning, at foretage voldsomme ændringer, og det har jeg heller ikke stillet forslag om.

Jeg forstod på det ærede medlem hr. Poul Møller, at han var utilfreds med, at der ikke var skattenedsættelse særlig for mellemindkomsterne. Det er jo meget rart at høre denne sympati for mellemindkomsterne fra det ærede medlems side; der var ikke stillet sådanne forslag, dengang det konservative parti tog del i regeringen; der blev heller ikke stillet sådanne forslag, da man genfremsatte forslaget om den ordi-

[Finansministeren.]

nære statsindkomstskat i efteråret. Da var der ikke tale om nedsættelse for mellemindtægterne.

Hvorfor skal det pludselig komme frem nu, når regeringen fremsætter sit forslag? Det ærede medlem synes at glemme, at der er en vis tendens til nedsættelse for mellemindkomsterne. Hovedparten af de nedsættelser, der er foreslået, når man ser bort fra forhøjelsen af bundgrænsen, er netop skattelettelser for indtægter mellem 12 000 og 20 000 kr. — jeg taler om den fulde indkomst — og såvidt jeg kan skønne, er det en væsentlig part af mellemindkomsterne, der falder herunder.

Ja, jeg skal ikke forlænge denne debat. Under første behandling skal man fremsætte de principielle synspunkter, og jeg forstår, at det er det, en række af de ærede ordførere har gjort. Når man så har gjort det, står det arbejde tilbage på grundlag af de principielle synspunkter at tale sig tilrette om tingene, og det håber jeg vi kan gøre denne gang som så ofte før.

Poul Møller: Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard gav udtryk for, at det konservative folkepartis sporskifte, som han kaldte det, ikke virkede særlig tillidvækkende. Nu tror jeg, at både det ærede medlem og jeg skal lade vor gensidige tillid ligge ganske roligt og bestræbe os for at gennemføre det, som det ser ud til at vi er enige om under denne debat, nemlig en sænkning og lettelse af skatterne på mellemindkomsterne. Det er forsåvidt det, mellemindkomsterne har interesse i, og ikke spørgsmålet om, hvem der har tillid til hvem. Nu har vi altså mulighed for det; vi har et statsbudget, der giver mulighed for det, vi har en økonomisk situation, der giver mulighed for det, vi har en venlig udtalelse om det fra det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaards side, vi har en venlig udtalelse om det fra vor side, vi har en venlig udtalelse om det fra det ærede medlem hr. Edvard Sørensens side, og vi ved jo altid, hvor retsforbundet er at finde, når det drejer sig om skattelettelse, så jeg skulle tro, at der var en vis mulighed for, at vi denne gang kan gennemføre en reel skattelettelse ved det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaards og andres fælles hjælp.

Det forbyr mig slet ikke, at det ærede

medlem hr. Alfred Jensen ikke havde nogen betænkeligheder ved forhøjelserne af skatten på visse indkomstrin; det ville have forundret mig meget mere, om det omvendte havde været tilfældet.

Til den højtærede finansminister skal jeg gøre nogle få bemærkninger. Den højtærede finansminister stiller sig ikke helt afvisende, forstår jeg, overfor en drøftelse af problemet om formueskatten, og den vil vi naturligvis meget gerne deltage i.

Den højtærede finansminister må undskylde mig, at jeg synes, at hans svar på mine tre spørgsmål vedrørende de tre udvalg ikke var og ikke kunne opfattes som helt fyldestgørende; de var i hvert fald ikke meget indholdsrige. De drejede sig kun om tempoet i udvalgene, og med hensyn til disse forhold forstod jeg, at brugsforeningsudvalget arbejder i samme tempo som tidligere, i afskrivningsudvalget går det meget godt, og landsskatteretsudvalget er godt i sving. Det er altså tre tempi; men det er vist egentlig ikke meget oplysende for dette tings medlemmer. Det, jeg gerne ville have at vide, var: Hvad er det for materiale, der ligger f. eks. i brugsforeningsudvalget? Hvad viser dette materiale? Er vor brugsforeningsbeskatning rimelig, retfærdig og ligelig? Såvidt jeg husker, blev der i 1948 ved udskrivningsloven af et flertal i dette høje ting, hvori mit parti ikke deltog, gennemført en ændring i brugsforeningsbeskatningen, som havde til formål at indføre en ligelig beskatning for henholdsvis private erhverv og kooperative erhverv.

Da der efter et par års erfaringer var opstået tvivl om, hvorvidt dette var nået, blev dette udvalg nedsat. Hvorfor får vi ikke noget at vide om det? Hvorfor skal det udvalg arbejde i dette langsomme, langsomme tempo? Tiden må vel snart være inde til, at vi kan få besked om, hvad dette udvalg har udrettet, og hvad resultat det er kommet til. I alt fald ville jeg være taknemlig, såfremt den højtærede finansminister i udvalget ville give nogle flere oplysninger om dette materiale end dem, der har foreligget i det svar, som her er fremkommet, om, at man i udvalget kun havde samme tempo som før.

Med hensyn til afskrivningsudvalget siger den højtærede finansminister, at det går meget godt, og jeg går derfor ud fra, at

[Poul Møller.]

den højtærede finansminister i det udvalg, der vil blive nedsat, vil kunne give os en yderligere orientering om afskrivningsudvalgets arbejde, for selve dette, at det går meget godt, giver os jo ikke meget grundlag for overvejelser af, i hvilken retning ændringer skal gå med hensyn til afskrivninger i erhvervslivet.

Landsskatteretsudvalget er godt i sving, siger ministeren. Men jeg vil gerne vide, om det har hjulpet på de 10 000 sager. Er de 10 000 sager ved at blive bragt ud af verden, eller er de blevet til 11 000 eller 12 000 i mellemtiden? Det har vist større interesse end at få at vide, om svinget er godt eller dårligt.

Den højtærede finansminister hævder, at hans skøn er rigtigt, og det skal han naturligvis gøre. Han siger, at indtægterne ikke er steget så betydeligt i 1953 som i 1952, hvilket jeg var inde på i min første tale her. Men progressionen medfører jo, at en lavere indkomststigning, så længe der er en stigning, giver et større — nu må jeg vist ikke for det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard sige: provenu, men så en større indtægt til statskassen. Når man blot kommer op til, at gennemsnitsindtægten ligger omkring 10 000—12 000 kr., hvor den før lå på 8 000—10 000 kr., er det klart, at for hver kronens indkomststigning, der finder sted, får staten mere, end den gjorde ved tidligere indkomststigninger. Derfor vil vi gerne have lov at grave lidt dybere i denne budgettering.

Når den højtærede finansminister endelig siger, at der ikke er gennemført lempelser for mellemindkomsterne i den tid, i hvilken det konservative folkeparti havde et medansvar for regeringsførelsen her i landet, er det ikke helt rigtigt. Den højtærede finansminister vil kunne erindre, at man i fjor gennemførte skattelettelse, som særlig gik på mellemindkomsterne. En indtægt på 6 000 kr. fik en lettelse fra 321 kr. til 301 kr. En indkomst på 8 000 kr. fik en lettelse fra 742 kr. til 665 kr.; den havde året forinden fået en lettelse fra 792 kr. til 742 kr. En indkomst på 10 000 kr. fik en lettelse fra 1 291 kr. til 1 231 kr. En indkomst på 12 000 kr. fik en lettelse fra 1 969 kr. til 1 927 kr. En indkomst på 14 000 kr. fik en nedsættelse fra 2 783 kr.

til 2 727 kr. og så fremdeles, indtil det hørte op omkring de 20 000 kr. Det er denne linie fra i fjor, som vi mener der må være anledning til at fortsætte i år. Vi mener, at der i særlig grad må være det, fordi der i fjor ikke var budgetteret med et overskud; i år er der budgetteret med et overskud, og der er endda budgetteret med en meget ringe indkomststigning gennem skatteindbetalingerne i statens indtægter, en indkomststigning, som vi mener vil blive højere; hvorfor vi mener, der bør være anledning til nu at gennemføre en kraftigere lempelse i mellemindkomsternes stærke og hårde beskatning her i landet.

(Kort bemærkning).

Bertel Dahlgaard: Den højtærede finansminister sagde, at jeg havde givet tilslutning til udtalelsen om, at det her drejede sig om love, der stort set forlængedes uforandret. For at undgå misforståelser vil jeg gerne sige, at det selvfølgelig var i henseende til skatternes omfang; der er det klart, at de ændringer, der er foretaget, repræsenterer forholdsvis lidt. Men det, jeg gerne her ville pointere, er, at det radikale venstre ønsker en noget større forandring, og jeg kan måske bedst udtrykke det på den måde, at når den højtærede finansminister så udmærket træffende sagde, at indkomstskatteforslaget indeholdt en tendens til nedsættelse for mellemindtægterne, er det netop rigtigt: der er en tendens; men det, vi ønsker fra vor side, er, at denne tendens skal gå over til at blive en realitet, og det håber jeg der skal blive enighed om.

Må jeg sige til det ærede medlem hr. Poul Møller i anledning af udtalelsen om hans partis stilling i år, med det store armsving med 100 mill. kr.s skatnedsættelse, at min vurdering deraf er den, at den forskel, der er mellem indholdet af det ærede medlems partis taleres taler i fjor og så i år, gør, at det ikke virker ud fra et sagligt synspunkt tillidvækkende, og jeg personlig finder det ikke tiltalende. Når det ærede medlem som en begrundelse nu anfører den ændrede økonomiske situation, er jeg mere end overrasket. At den økonomiske situation skulle være mindre urovækkende i år end i fjor, det må jeg betvivle, og jeg tror ikke, at det ærede medlem heri

[Bertel Dahlgaard.]

vil få medhold hos de mest sagkyndige indenfor det praktiske erhvervsliv.

(Kort bemærkning).

Poul Møller: Jeg har forstået på det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaards første indlæg her i dag, og også nu, at det ærede medlem vil bestræbe sig for skattelettelse for mellemindkomsterne, at det ærede medlem altså mener, at situationen i dag taler for en skattelettelse. Det mener det konservative folkeparti også, derom er vi altså enige. Var det så ikke bedre, fremfor at stå og diskutere, i fællesskab at gennemføre denne skattelettelse? Det er i virkeligheden det, befolkningen har brug for.

Løvrigt må jeg igen henvise til, at den tidligere regering allerede i fjor fremsatte forslag om skattelettelser for mellemindkomsterne, at den statsfinansielle situation dengang var i balance, at der nu er overskud, og at dette med hensyn til statsfinanserne, som det jo her drejer sig om, dog må kunne motivere, at vi i fællesskab enes om den skattelettelse, som både det ærede medlem og vi gerne ønsker gennemført.

(Kort bemærkning).

Bertel Dahlgaard: Der er i hvert tilfælde den forskel på det ærede medlems og mit og det radikale venstres synspunkter, at det radikale venstres synspunkter på dette område er en fortsættelse af en politik, vi har ført i de foregående år, medens det ærede medlems og hans partis stilling her i dag er et brud med den politik, de tidligere har ført.

Så skal jeg elskværdigt henstille, at det ærede medlem ikke taler på en måde, som om han uden videre kan gå ud fra, at han og jeg har samme anskuelser på disse områder; det er noget, der kan klares i det kommende udvalg. Jeg tror, at det ærede medlem med sin fortid skulle overlade til det radikale venstre at varetage mellemstandens interesser på det område, det her drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Poul Møller: Jeg tror, det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard skal lade være med at blive fornærmet eller vred over, at der er

nogen, der er enig med ham i en skattelettelsespolitik. Han skulle hellere være glad. Man skal jo som bekendt være mere glad for en enkelt synder, der omvender sig, end for de 7 gange 7 gange 7, der ikke har omvendelse behov. Jeg forstår på det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, at han ikke mener, han har omvendelse behov. Det er muligt, mit parti har omvendelse behov, men nu melder vi os altså, og lad os så i fællesskab få gennemført denne skattelettelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Hans Knudsen: Jeg tillader mig at foreslå, at de 5 lovforslag henvises til behandling i et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 12. marts, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om udskrivning af indkomst- og formueskatten til staten for skatteåret 1954—55,

forslag til lov om udskrivning af en værneskat for skatteåret 1954—55,

forslag til lov om en tillægsindkomstskat for skatteåret 1954—55,

forslag til lov om børnetilskud

og

forslag til lov om midlertidig ændring i loven om den fælleskommunale udligningsfond (vedrørende udskrivningen af fælleskommunal indkomstskat for skatteåret 1954—55).

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om tillæg til lov nr. 431 af 17. december 1952 om „Nordisk Mineselskab A/S“.

[Formanden.]

3) Første behandling af:

Forslag til lov om en særlig ydelse til alders- og invaliderentemodtagere m. fl.

4) Første behandling af:

Forslag til lov om forbrugerpriserne på rugbrød og mælk.

5) Første behandling af:

Forslag til lov om forlængelse af lov om prisaftaler m. v.

Mødet hævet kl. 15²⁰.

75. møde.

Fredag den 12. marts kl. 13.

Formanden: Udvalget angående hypotekbankens regnskab har afgivet betænkning. Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingsmand Adolph Sørensen har meddelt mig, at han ønsker til indenrigs- og boligministeren at stille følgende spørgsmål:

Finder indenrigs- og boligministeren det rimeligt, at ministeriet kræver de særlige omkostninger ved vinterbyggeri indeholdt i tilbud ved licitationen over det pågældende byggeri, og at ministeriet søger licitationssager afgjort i strid med gældende praksis, f. eks. ved at oversende sådanne sager til prisdirektoratets afgørelse, uanset om det drejer sig om pris-sager?

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Ved folketingsmand Johs. Christiansen er modtaget en henvendelse til regering og folketing fra udvalget til Dybsøfjordens bevaring om at standse og opgive landvindingsudvalgets plan om en afvanding af Dybsøfjord ved Næstved.

Eksemplarer af henvendelsen vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om udskrivning af indkomst- og formueskatten til staten for skatteåret 1954—55, forslag til lov om udskrivning af en værneskat for skatteåret 1954—55, forslag til lov om en tillægsindkomstskat for skatteåret 1954—55, forslag til lov om børnetilskud og forslag til lov om midlertidig ændring i loven om den fælleskommunale udligningsfond (vedrørende udskrivningen af fælleskommunal indkomstskat for skatteåret 1954—55).

Valgt blev: *Hans Knudsen, Holger Eriksen, Urban Hansen, Kai Jensen, Johs. E. Larsen, M. Larsen, Edel Saunte, Edvard Sørensen, Erik Eriksen, Himmelstrup, Thorkil Kristensen, Ollgaard, Poul Møller, Ole Bjørn Kraft, Aksel Møller, Axel Sørensen og Bertel Dahlgard.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om tillæg til lov nr. 431 af 17. december 1952 om „Nordisk Mineselskab A/S“.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2141; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3776).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Heising: Fremsættelsen af dette lovforslag er vel udtryk for, at de mere optimistiske bedømmelser, som man vel kunne anlægge, da der i 1952 blev forhandlet om oprettelse af Nordisk Mineselskab, ikke helt er blevet opfyldt. Måske er det ikke uberettiget at tale om en vis skuffelse over de hidtil opnåede resultater, men jeg finder dog anledning til at understrege, at dette ikke kan komme helt uventet for det høje ting. I december 1952, da lovforslaget om Nordisk Mineselskab var til behandling i folketinget, blev det fra alle sider understreget, at der var tale om en betydelig økonomisk risiko. Jeg kan f. eks. henviser til mit partis daværende ordfører, hr.